

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Marianne Jelved for den tredje og sidste korte bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er enig i, at karakterer kan betegnes som et dialogværktøj, og sådan bruges de også i dag mellem det enkelte barn og forældrene og ofte også mellem klassen og forældrene.

Kl. 11.40

Men der gives jo karakter på to måder: årskarakter efter normen i klassen og eksamenskarakter eller prøvekarakter efter, hvor langt man er nået i relation til folkeskolens formål. Det er i øvrigt svært at forklare forældre den forskel, men her skal de bruges, her er det relevant, og det vil jeg argumentere for, men ikke på den uønskede, ufrugtbare facon, som regeringen gør.

Jeg fik ikke svar på mit første spørgsmål om, hvorfor Politiskolen og forsvarrets uddannelser ikke også skal kvalitetssikres. Hvorfor må der ikke være offentlig debat om karakterniveauet? Hvorfor må der ikke være viden om, hvor mange timer der undervises i engelsk i forsvarrets uddannelser, for at tage et konkret eksempel, og hvad karaktergennemsnittet er?

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Anden næstformand (Poul Nødgaard):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 176:**Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer.**

(Overførelse af kompetencer vedrørende afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, etablering af adgang til klage over visse afgørelser).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).

(Fremsat 20/3 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Tina Nedergaard (V):**

I pressen hører vi næsten daglig om nyankomne udlændinge, der til trods for uddannelse og erfaring ikke kan få et job i Danmark. En af årsagerne hertil er, at vi i Danmark ikke hurtigt og effektivt nok får godkendt de kvalifikationer, som personerne tager med hjemmefra. Det gælder også, hvis det er danskere, der kommer hjem med udenlandske uddannelseskvalifikationer.

Sidste år vedtog Folketinget lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, og Venstre stemte for forslaget, fordi vi hele tiden har ment, at det er nødvendigt, at de fleste mulige kan komme ud på arbejdsmarkedet uden unødvendige forsinkelser. Det er således ikke rimeligt, at personer, som har hele uddannelser og flere års erfaring fra udlandet, ikke kan komme i betragtning til danske job, blot fordi vi ikke kan genkende de kvalifikationer, vedkommende har.

Dette forslag er en forbedring af den vedtagne lov og vil fremme udlændinges mulighed for at få anerkendt de kompetencer, de har. F.eks. vil centeret kunne bede en uddannelsesinstitution om at tage en vurdering op til fornyet behandling, hvis centeret skønner, at vurderingen har været for restriktiv. Samtidig gives der mulighed for, at ansøgeren kan klage til et nyt klagævn, såfremt man finder, at den vurdering, der er lagt til grund, ikke er korrekt.

Endnu et godt element i forslaget er, at der lægges op til, at der skabes en ramme, inden for hvilken også uformelle kvalifikationer kan vurderes. Instrumenterne hertil kan f.eks. være kompetenceafklaringsforløb, som vi kender dem fra GVU, eller prøvning i en virksomhed.

Venstre støtter forslaget.

Thomas Adelskov (S):

Der er jo ingen fornuft i, at nye borgere i dette land skal gå ledige rundt eller være i en beskæftigelse, der er langt under deres kvalifikationsniveau, samtidig med at vi alle mulig andre steder og i alle mulige andre sammenhænge i stor stil efterspørger netop de kvalifikationer, de besidder, både i det private og i det offentlige. Det er også lige så sikkert, at den bedste integration af nye borgere i vort samfund sker på arbejdsmarkedet, gennem det at have et arbejde og tage del

i de danske kollegers traditioner og danske skikke.

Tåbelige eksempler på gode kvalifikationer på den ene side og stive danske systemer på den anden side dukker desværre op med jævne mellemrum, og de bekræfter behovet for, at der sker en lovregulering på området. Det var også baggrunden for, at Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser blev oprettet som opfølgning på finansloven for år 2000 fra som den tidligere regering, og sidste år vedtog Folketinget så loven om oprettelsen af centeret.

Målsætningen har været at sikre nye borgere en fair, hurtig, ensartet og kvalificeret afklaring af deres kvalifikationer, så de kan sikres en hurtigere og mere målrettet opkvalificering, hvis det er dét, der er nødvendigt, eller sikre de nye medborgere hurtigere og bedre rodfæstelse på arbejdsmarkedet. I Socialdemokratiets integrationsudspil har vi peget på netop denne indsats, og vi anerkender også, at der kan være særlige tilfælde, hvor positiv særbehandling, f.eks. for at fremme ligestilling, minoriteters rettigheder eller for at fremme integrationen, kan være nødvendig.

Kl. 11.45

Derfor er vi også positive over for hovedideerne i lovforslaget. Vi kunne måske godt ønske os at prøve at arbejde lidt med mulighederne og overveje mulighederne for at regionalisere centerets arbejde og kompetencer.

I forhold til det foreliggende lovforslag er vi imidlertid noget skeptiske og undrende over for den hjemmel, som lovforslaget giver ministeren til at indføre brugerbetaling for centeret, en hjemmel, som, når man læser bemærkningerne til lovforslaget, ministeren ikke har tænkt sig at benytte, og som vi derfor finder unødvendig.

Vi vil også gerne grave lidt mere i den del af lovforslaget, der giver ministeren en bemyndigelse, man kan vel nærmest tale om en blankocheck, til senere at gennemføre regler for godkendelse af diverse udenlandske formelle og uformelle kvalifikationer.

Vi er åbne over for at diskutere formerne og rammerne og tage en politisk drøftelse af, hvilke rammer, retningslinjer og regler, der skal opstilles for at kunne godkende i særdeleshed de uformelle kvalifikationer, men vi synes, at det hører til bl.a. en del af udvalgsarbejdet.

Vi ønsker også, at det nærmere af loven kommer til at fremgå, hvordan det såkaldte klagenævn skal sammensættes og virke, og endelig må vi jo bede undervisningsministeren om at få

afklaret de juridiske komplikationer, som synes at være rejst af Rektorkollegiet i dets seneste henvendelse til Uddannelsesudvalget.

Vi betinger naturligvis vores støtte til lovforslaget af, at der ikke med dette lovforslag vil blive konflikt med anden lovgivning, men vi går meget positivt ind til udvalgsarbejdet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Louise Frevert som ordfører.

Louise Frevert (DF):

Umiddelbart ser lovforslaget jo meget tilforladeligt ud og til at være lige til at gå til, men ved nærmere læsning er Dansk Folkeparti ikke længere helt så begejstret som ved første øjekast.

Vi har en fornemmelse af, at dette lovforslag er blevet sneget ind ad bagdøren som en forlængelse af regeringens plan om en ny udlændingepolitik. Det har så været meningen, at man i løbet af året skulle komme med konkrete initiativer for styrkelse af målrettet integration på arbejdsmarkedet. Så langt så godt.

Nu er det jo sådan, at Dansk Folkeparti bliver lidt loren ved en del af det resterende indhold i lovforslaget.

»... at udlændinge på en hurtig og relevant måde kan få vurderet deres medbragte kvalifikationer.« Menes der hermed, at flygtninge skal ud på arbejdsmarkedet med det samme?

Dansk Folkeparti har den principielle holdning, at asylansøgere skal tilbage til deres hjemland så hurtigt, det kan lade sig gøre. Desuden må man gå ud fra, at tilgangen af udlændinge, der kommer til Danmark uden at skulle arbejde, vil blive formindsket i fremtiden.

Et andet sted står der: »... om den enkeltes medbragte kvalifikationer har et niveau og en anvendelighed, der sætter den pågældende i stand til at bestride et givet job eller få godkendt sine kvalifikationer som led i et uddannelsesforløb i Danmark, og ikke om de nye borgere har gennemført præcis de samme uddannelsesforløb, som kendes i Danmark.« Hvem taler vi om her?

Jeg er sikker på, at man har lavet en ordmæssig lapsus ved at sige, at udlændinge på en hurtig måde etc. i stedet for at bruge ordet indvandrere.

Vi har i Danmark en del højt uddannede indvandrere, bl.a. ingeniører, som ikke kan få anerkendt deres uddannelse. Hvis det bl.a. er dem, der menes i lovforslaget, er det yderst relevant, men man må så lave ordlyden i lovforslaget om.

En positiv ting ved dette forslag er, at danskere, der har taget en uddannelse i udlandet, kan få vurderet deres uddannelse i CVUU og dermed få den konverteret til danske forhold.

Dette lovforslag er Dansk Folkeparti ikke udelt begejstret for, men vi vil selvfølgelig gerne deltage positivt i udvalgsarbejdet og ser frem til at få disse sprogforviklinger afklaret.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Helle Sjelle som ordfører.

Helle Sjelle (KF):

Med det her lovforslag kan man jo sige, at der nu er lagt op til, at det skal være lettere, dvs. mindre administrativt tungt, at komme med udenlandske uddannelseskvalifikationer og få dem godkendt.

Det sker bl.a. ved, at CVUU med det her forslag får styrket sine beføjelser, og at centerets vurderinger derudover skal lægges til grund for optagelse på uddannelsesinstitutioner, i arbejdsløsheds-kasser og myndigheders afgørelser om ansættelse.

Kl. 11.50

På nogle fagområder har der været en vis form for langsommelighed med hensyn til anerkendelsen af udenlandske kvalifikationer. Det vil vi gerne råde bod på, og derfor støtter vi i modsætning til Dansk Folkeparti – vi deler ikke helt synspunkter på det her område – forslaget både af hensyn til integrationen og internationaliseringen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Og så blev det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

Danmark har nogle af verdens bedst uddannede grønthandlere, taxachauffører og buschauffører, og det kan selvfølgelig i og for sig være meget godt, men hvis det er et udtryk for, at der er nogle mennesker, der har en uddannelse, som man ikke er i stand til at få det fulde udbytte af, så er der grund til bekymring. Samtidig med at der rent faktisk er mangel på folk i det danske samfund med en given uddannelse, er der mennesker til stede med den uddannelse, der er brug for, men af forskellige grunde får de ikke den formelle godkendelse, der skal til, for at de kan bruge deres uddannelse, og så har vi et problem.

Derfor er vi i SF meget positive over for det her forslag og synes, at det retter op på nogle

problemer, som i et stykke tid har trængt til, at der blev rettet op på dem.

Først og fremmest gælder det om at få lavet en vurdering af selve uddannelserne fra udlandet, både af dele og af hele uddannelsen, og få skabt nogle ankemuligheder. Hvis der er uddannelsesinstitutioner, som enten på grund af manglende kendskab til udenlandske uddannelser eller af andre grunde ikke får udenlandske uddannelser godkendt og meritoverført på et tilstrækkelig rimeligt grundlag, betyder en ankemulighed, at man kan få nogle eksterne øjne på og få en ekstern prøvelse af, om denne vurdering også er foretaget korrekt.

Det synes vi er meget positivt, ja, faktisk synes vi, at det er så positivt, at man måske burde gå skridtet videre og spørge: Den her eksterne adgang til at få anket afgørelser om meritoverførsler burde den i virkeligheden ikke også gælde rent danske overførsler af merit mellem rent danske uddannelser, sådan at man kan sige, at uanset om man har taget sin uddannelse på en udenlandsk uddannelsesinstitution eller på en dansk, har man mulighed for at få en ekstern prøvelse af vurderingen af, om en meritoverførsel er foretaget korrekt?

Som udgangspunkt er vi utrolig positive over for det her forslag. Det kan være, at der er nogle ting, som skal afklares i forbindelse med udvalgsarbejdet, bl.a. spørgsmålet om brugerbetaling, men der er tale om et forslag, der er god brug for, som vi vil gå meget positivt ind til.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Marianne Jelved som ordfører.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre vil meget gerne støtte både hensigten med lovforslaget og lovforslaget som sådan. Der er nogle spørgsmål, som vi gerne vil have belyst i løbet af udvalgsbehandlingen; det kan vi vende tilbage til.

Jeg skal ikke gennemgå indholdet af lovforslaget, som andre ordførere har gjort det, men henvise til dem. Jeg skal bare pege på ét dilemma, som er til stede i et eller andet omfang.

Det er sådan, at uddannelsesinstitutionerne, f.eks. et universitet, et sygeplejeuddannelsessted, har ansvaret for det faglige indhold og for kvaliteten af det faglige indhold, og når man så fra en institution udenfor beslutter, hvordan man kan kvittere, om jeg så må sige, for en uddannelse taget i et andet land, og uddannelsesinstitutionen skal lægge det til grund, hvordan

løser man så dilemmaet med, at uddannelsesinstitutionen jo i sidste ende har ansvaret for resultatet, der kommer ud?

Altså vi er helt åbne og parate, vi mener, det er et lidt svært spørgsmål, og måske er det bedste svar i virkeligheden, at ministeren tilkendegiver, at vi følger det meget tæt her fra Folketinget og prøver at gøre nogle erfaringer for at se, hvordan det i givet fald kommer til at fungere.

Det er der, hvor jeg kan se, at der er et dilemma og måske kan være et problem.

Men helt overordnet støtter vi både hensigten og forslaget og vil gerne kvittere for det over for ministeren.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører og derefter fru Bodil Kornbek.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Ja, det er ikke helt let sådan nærmest principielt at være enig i målet med en del af regeringens udlændingepolitik, det er godt nok ikke nemt, men det er lykkedes at finde et hjørne.

Kl. 11.55

I Enhedslisten synes vi, at det er meget, meget vigtigt, at mennesker med udenlandske uddannelser kan få en reel og kvalificeret vurdering af deres uddannelse, ikke mindst en vurdering af deres uddannelse i forhold til den tilsvarende danske uddannelse. Vi opfatter det som vigtigt og nødvendigt, både for personer selv og selvfølgelig også for det danske samfund, at alle får mulighed for at bruge deres uddannelse og deres kvalifikationer til samfundets bedste, både på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet.

Under behandling af det lovforslag, der etablerede Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, sagde den daværende ordfører for Enhedslisten, Søren Kolstrup, bl.a.: Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi har drøftet, om centeret nu har den rette kompetence. I hvert fald vil vi gerne være med til at drøfte, om man kunne tænke sig, at det kunne få en videregående beføjelse. Vi kan i hvert fald forudse, at det kan blive nødvendigt med en øget styrkelse af det her center.

Man må sige, at med det her lovforslag bliver centerets beføjelser styrket.

Vurderingen fra centeret skal nu ligge til grund for afgørelser om f.eks. optagelse på uddannelse i stedet for at være vejledende, og der indføres et nyt klageorgan for personer med

udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det er meget positivt.

Det har givet anledning til en del kritik fra de uddannelsesinstitutioner, der får deres selvstyre beskåret, specielt universiteterne, og selv om vi i Enhedslisten er betænkelige ved at pille ved universiteternes selvstyre og derfor har været meget opmærksomme på denne her kritik, er det så vigtigt for os at sikre ordentlig og ensartet vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer, at vi som udgangspunkt er positive over for også den del af forslaget.

I bemærkningerne til forslaget henviser ministeren til en vis træghed med at anerkende udenlandske uddannelseskvalifikationer, og det ville være rart om ikke andet så under udvalgsarbejdet at få nogle konkrete eksempler på denne her træghed. Vi vil kort sagt gerne have sandsynliggjort, at centerets øgede beføjelser faktisk betyder en forskel ude i virkelighedens verden.

Der er så et par elementer i lovforslaget, som jeg har det ret skidt med og vil gå yderligere ind i under udvalgsarbejdet.

Regeringen vil indføre, at f.eks. kommunerne kan indhente vurderinger af enkeltpersoner uden personens samtykke, og så vidt jeg kan se, uden at man behøver oplyse personen om, at det er det, man gør, og det synes vi er et klart tilbageskridt i forhold til den eksisterende lov, hvori det klart fremgår, at en vurdering kræver samtykke fra den person, hvis kvalifikationer skal vurderes, og det synes vi altså er vigtigt retssikkerhedsmæssigt.

Ministerens vil også have lov til at fastsætte et gebyr for at få lavet en vurdering, og godt nok siger man, at det søreme ikke er tanken, at denne bemyndigelse skal bruges, og at det kun er for at sikre sig imod misbrug, men jeg vil kraftigt advare imod, at man giver sig selv den mulighed. Det her grådige skattestop, som vi er udsat for i øjeblikket, vil jo formentlig i løbet af kort tid også presse på det her område, og så eksisterer der efter vores mening en alt for nem mulighed for at indføre brugerbetaling.

For Enhedslisten er det afgørende, at de her små skønhedspletter fjernes, ellers får vi nok lidt svært ved at vurdere forslaget som et samlet fremskridt, men altså, umiddelbart er Enhedslisten enig i intentionerne bag det her og håber, at vi kan få rettet de småting.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KRF):

Vi er også meget enige i og positive over for det forslag, der ligger her, for, som det allerede er blevet sagt, er det jo vigtigt, at alle, der kommer til Danmark med nogle kvalifikationer, også får den hurtigste samt lettest mulige adgang til at få brugt disse kvalifikationer på det danske arbejdsmarked både til gavn for dem selv og til gavn for samfundet.

Vi finder det også positivt, at kommuner og andre myndigheder, der har ansvar for integration af udlændinge, i fremtiden får et centralt sted, hvor de kan indhente rådgivning om vurdering af de udenlandske uddannelseskvalifikationer, i den udstrækning de har behov og brug for det.

Der er nogle enkelte småting, som også andre ordførere har været inde på, og det er bl.a. om gebyr for vurdering af kvalifikationer, men det er noget, vi vil komme ind på i det videre arbejde. Så vi er meget positive og kan støtte det her.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg synes, SF's ordfører meget præcist og med meget få konkrete ord beskrev, hvad det her forslag handler om, for det er fuldstændig rigtigt, at vi i Danmark nok har verdens bedst uddannede grønthandlere og taxachauffører, og det er selvfølgelig en i den sammenhæng dårlig udnyttelse af de kvalifikationer og ressourcer, som grønthandlerne og taxachaufførerne er i besiddelse af, og vi skal selvfølgelig sikre, at de får andre muligheder i det danske samfund, og det er netop det, der er kernen i det her lovforslag.

Kl. 12.00

Jeg vil gerne takke Folketinget for den brede opbakning og tilslutning, som forslaget har fået, og jeg ser frem til det forestående udvalgsarbejde.

Der er dog en ting, jeg gerne lige vil slutte af med. Den radikale ordfører, fru Marianne Jelved, opfordrede mig til meget nøje at følge de situationer, hvor der ville være konflikt mellem klagenævnet og en institutions afgørelse. Der er det sådan, at ifølge lovforslaget skal jeg afgive en redegørelse til Folketinget, og i forbindelse med udarbejdelsen af den redegørelse vil jeg lige præcis meget nøje følge den problemstilling, som fru Marianne Jelved lægger op til, for ingen er naturligvis interesseret i, at det her er med til at skabe dels konflikter ude omkring på institutionerne, dels hvad nogle måske kunne frygte – jeg gør det ikke selv – at det kan ændre struktu-

ren på en dansk uddannelse, for det er selvfølgelig ikke hensigten.

Vi skal selvfølgelig bevare de forskellige danske uddannelsers krav og kriterier og ikke ændre uddannelserne ved at åbne for, at mennesker med en anden uddannelsesmæssig baggrund får det samme uddannelsesbevis.

Det blev lidt kludret, men jeg kan se, at fru Marianne Jelved nikker og har forstået, hvad der var pointen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Anden næstformand (Poul Nødgaard):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 178: Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. samt ophævelse af lov om Danmarks Forvaltningshøjskole og lov om Skovskolen. (Betinget godkendte CVU'er m.v.).
Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 20/3 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Gitte Lillelund Bech (V):**

Endelig, endelig, endelig er tiden kommet til at kunne bløde op på den lovgivning om Centre for Videregående Uddannelse, som den tidligere regering gennemtrumfede i år 2000 med mindst muligt flertal.

Som det turde stå alle klart, i hvert fald alle, der kan huske forhandlingerne om Centre for Videregående Uddannelse i år 2000, så mente et borgerligt flertal faktisk, at loven, uagtet at den indeholdt muligheden for at lave betingede cen-